

vindt men dezen dijk terug in 's-Gravenweg. Verder liep hij dan op korten afstand ten noorden van en evenwijdig aan den tegenwoordigen Oudedijk¹⁾, ging door R broek naar Crooswijk ten oosten van de begraafplaats, waar hij de Rotte afsloot, volgde ten westen van de Rotte de Kootsche kade²⁾ en den Kleiweg met de noordwestelijke verlenging daarvan tot bij het dorp Schie. Van dit dorp – later, nadat er omstreeks 1216 aan den eersten dam in de Schie een Nieuw-Schie verrees, Old- of Ouwerschie geheeten³⁾ – ging de oude dijk zuidelijk van de tegenwoordige Poldervaart in westelijke richting naar de plaats waar in de 13e eeuw het huis Spieringshoek⁴⁾ werd gebouwd, dicht bij de plek waar nu de Vijf Sluizen liggen. De Rotterdamsche en de Delfshavensche Schie waren nog niet gegraven.

Door opvolgende indijkingen van buitengronden werd de groote boog telkens ingekrompen en voor de kennis van Rotterdam uit topografisch oogpunt is dan vooral van belang de aanleg van den Bloemersdijk en den Bokelsdijk, waardoor onder meer twee tamelijk groote polders ontstonden, die wij tot voor kort kenden als Bergpolder en Blijdorpsche polder.

Volgens Lois zouden beide dijken reeds bestaan hebben vóór 1121, zou de Bokelsdijk niet *aangelegd* maar *verzwaard* zijn door zekeren Jacob Bokel⁵⁾, gestorven in 1189, terwijl Fruin⁶⁾ als vermoeden uitspreekt, dat de Bokels-

1) Kaartboek H. Geesthuis 1571/72 aangehaald door mr. Bijlsma Rotterdamsch Jaarboekje 1914 blz. 74. Tusschen den weg en den voormaligen dijk lag een rijswaard. Bij de beheering voor de nieuwe bebouwing langs den Oudedijk, tusschen Prinses Julianalaan en Mecklenburglaan konden, op de plaats waar eens de dijk liep, palen van de gebruikelijke lengte niet ten volle ingeslagen worden.

2) Vergelijk Mr. S. Muller Hz. Oudste geschiedenis van Schieland 1914 blz. 19.

3) Zie J. J. de Geer, Geschiedenis van Mathenesse. Berichten Hist. Genootschap 1850, 3e deel, 1e stuk, blz. 56 en de daar aangehaalde schrijvers.

4) S. van der Sluys, in Bronnen voor de Geschiedenis van Rotterdam II blz. 23. Zie ook Plattegrond Schiedam in den atlas Van Deventer.

5) J. Lois, Geslachtsregister van Bulgersteyn. Bronnen II blz. 564 en Goudhoeve blz. 185.

6) De Bokels van Rotterdam en hun geslacht, Rott. Historiebladen III blz. 25. Zie ook J. J. de Geer, als voren.